

شنبه 26 اردیبهشت 21 جمادی الاول 16 مه

تولد « فخر المحققین » در سال 682 هجری قمری « فخر المحققین » نابغه بزرگ، فقه و محقق والامقام در سال 682 هجری قمری در شهر حله متولد شد. او تحت توجهات پدر عالمش علامه حلی پرورش یافت و در نوجوانی به اجتهاد رسید....

تولد « فخر المحققین » در سال 682 هجری قمری

« فخر المحققین » نابغه بزرگ، فقه و محقق والامقام در سال 682 هجری قمری در شهر حله متولد شد. او تحت توجهات پدر عالمش علامه حلی پرورش یافت و در نوجوانی به اجتهاد رسید. او در ایام جوانی به اتفاق پدر سفری به ایران کرد و مجدداً به زادگاهش بازگشت. وی به لحاظ مراتب فضل و کمال، ادب، اخلاق و پرهیزکاری شهره عصر بود. در مکتب تدریس فخرالمحققین شخصیت‌های برجسته‌ای تربیت شدند که هر یک در زمان خود نزنه ستونی محکم برای اسلام و مسلمان بشمار می‌رفتند، علمای چون محمد بن مکی؛ علامه محقق بدرالدین، و سید حیدر آملی. این فقه نابغه در تألیف علوم اسلامی از جمله فقه اصول تفسیر و کلام اهتمام بسیار ورزید و از کتاب‌های وی که همه در شمار آثار علمی شیعه محسوب می‌شوند می‌توان به شرح «مبادی الاصول؛ شرح الاصول؛ و المسائل الحیدریه» اشاره کرد.

خلاصه ای از زندگی این بزرگ مرد عرصه دین و دانش:

ولادت:

فخر المحققین در شب بیستم جمادی الاول سال 682 هجری قمری در شهر حله دیده به جهان گشود.

تحصیلات:

وی علوم مقدماتی و متداول عصر و سپس علوم عالی و معقول، یعنی فلسفه و کلام و منطق و فقه و اصول و حدیث و غیره را نزد پدر علامه اش فرا گرفت و پیش از آنکه به حد بلوغ برسد، در انواع آنها ورزیده شد، یعنی تقریباً از تحصیل آنها بی نیاز گردید او نیز مانند پدر نابغه اش، از نواغ ارزنده شیعه است و در تمام کتب فقهی و علمی مورد توجه خاص دانشمندان بزرگ و مجتهدین طراز اول ما قرار گرفته است.

اساتید:

فخرالمحققین تمام رشته های علوم و فنون را در خدمت پدر علامه اش تکمیل نمود و جز وی استادی ندیده است.

شاگردان:

شاگردان زیادی از محضر ایشان کسب فیض نموده اند که معروف ترین آنها عبارتند از:

1 - شهید اول .

2 - سید بدر الدین مدنی .

3 - شیخ احمد بن متوج بحرانی .

4 - سید حیدر آملی .

5 - سید تاج الدین ابن معیه .

6 - ظهیر الدین .

7 - فرزند دانشمندش .

تألیفات :

تالیفات او همه در شمار بهترین کتب علمی شیعه به شمار می آیند و اغلب شرح و حاشیه و تعلیقه کتب پدر عالیقدرش می باشد، مانند:

1- شرح المسترشدین.

2- شرح مبادی الاصول .

3- شرح تهذیب الاصول .

4- ابضاح الفوائد فی حل مشکلات القواعد .

5- رساله فخریه در نیت .

6- حاشیه ارشاد.

7- الکافیة الوافیة در علم کلام .

8- مسائل صدریه .

گفتار بزرگان :

1- فقیه عظیم الشان، شهید اول از او این گونه یاد می کند : شیخ امام سلطان العلما و منتهی الفضلا و النبلا، خاتم المجتهدین، فخرالملة و الدین، ابوطالب محمد فرزند شیخ امام سعید جمال الدین بن مطهر که خداوند عمر گرانبهای او را دراز گرداند و از پیش آمدهای سؤ زمانه نگه دارد.

2 - قاضی نورالله شوشتری در کتاب (مجالس المؤمنین) می نویسد: فخرالمحققین محمد در علوم عقلی و نقلی محققى نحیر بود و در علو فهم و فطرت مدققى بی نظیر سپس او از یکی از

دانشمندان شافعی نقل می‌کند که وقتی با پدرش به نزد سلطان محمد خدابنده به (سلطانیه) قزوین آمد، دانشمندی جوان، عالی مقام، مستعد، نیکخوی و پسندیده خصال بود. 3- فقیه نامور، محمد بن حسن اصفهانی، معروف به (فاضل هندی) است، در آغاز کتاب (کشف اللتام) می‌نویسد: ممکن است بعضی از گفته‌های وی تعجب‌کننده و چگونه در آن سن به این مقام رسیده است، ولی می‌دانیم که تولد وی در سال 682 هجری قمری روی داده و پدرش علا می‌باشد، برخی از کتب خود را در کتاب (خلاصه) که به سال 692 یا 693 هجری قمری تألیف نموده است، ذکر کرده، بنابر این با تطبیق این دو تاریخ، فخرالمحققین در آن موقع ده سال یا کمتر داشته است و سپس می‌نویسد: این لطف و مرحمت الهی است که به هر کس خواهد، موهبت می‌کند.

القاب:

فخرالمحققین، فخر الدین و فخر الاسلام، هر سه لقب فرزند دانشمند و برومند علا می‌باشد نام شریفش (محمد) است.

علاقه پدر به فرزند:

در میان انبوه دانشمندان که ما با زندگانی آنان آشنا هستیم، چنین پدر و فرزندی را ندیده ایم که هر دو از نواغ نامی و نسبت به هم تا این اندازه محبت و احترام و علاقه داشته باشند، علا می‌باشد که برخی از آثار خود، هر جا از فرزندش نام می‌برد، می‌گوید: خداوند مرا فدای او گرداند و از بدیها دور بدارد.

در آغاز کتاب (الالفین) می‌نویسد: من به خواهش فرزند عزیزم محمد که خداوند امور دنیا و آخرت او را اصلاح گرداند، چنانکه او نیز نسبت به پدر و مادرش از هر گونه احترام و خدمتگزاری مضایقت ندارد، و امیدوارم که خداوند، سعادت دو جهان را به او روزی کند چنانکه او هم در به کار بستن نیروی عقلی و حسی خود از من اطاعت نموده و با گفتار و کردار خویش موجب خوشنودی مرا فراهم کرده است، ریاست ظاهری و معنوی را یکجا به او موهبت کند، چون که وی به اندازه یک چشم به هم زدن نا فرمانی بر من ننموده این کتاب را که موسوم به (الفین) است، املا نمودم. در این کتاب هزار دلیل یقینی و برهان عقلی و نقلی برای اثبات امامت بلافضل حضرت شاه ولایت، علی بن ابیطالب (علیه السلام) و هزار دلیل در رد شبهات مخالفین وارد ساختم و نیز ادله بسیاری در اثبات امامت سایر امامان عالی مقام به مقداری که طالبان را قانع سازد آوردم و ثواب آن را به فرزندم محمد اهدا نمودم.

خداوند او را از هر خطری نگهدارد، و هر گونه بدی و زشتی را از وی بر طرف سازد و به آرزوهایی که دارد نائل گرداند و شر دشمنانش را از او دور گرداند.

وفات:

فخرالمحققین شب جمعه پانزدهم یا بیست و پنجم جمادی الثانی سال 771 هجری قمری، در سن 89 سالگی به جهان باقی شتافت. محدث قمی در فوائد الرضویه می‌نویسد: از سخن مجلسی اول در شرح (من لایحضره الفقیه) ظاهر می‌شود که آن بزرگوار در حله وفات کرده و جنازه اش را به نجف اشرف حمل کرده اند و بعید نیست که قبرش نزدیک والدش باشد.

درگذشت «ابوعبدالله محمد بن عبدی فاسی» در سال 737 هجری قمری

«ابوعبدالله محمد بن عبدی فاسی» مشهور به ابن حاج فقیه مالکی مذهب در سال 737 هجری قمری بدرود حیات گفت. او دانش اندوزی خود را در زادگاهش فاس آغاز کرد و بعد از اقامت در قاهره از علمای آن شهر کسب فیض نمود؛ و زمانیکه خود بر مسند استادی نشست شاگردان بسیاری از محضرش علم آموختند. مهمترین اثر او المدخل نام دارد و مؤلف آن در پاره‌ای از مسائل اخلاقی، فقهی، اجتماعی و اقتصادی، مناسبات اقتصادی و مالی میان مردم، هم چنین آداب غذا خوردن مراسم اعیاد و جشن‌ها، و چگونگی پوشش زنان را مورد بررسی قرار داده است.

تولد «ابوجعفر احمد بن ابراهیم قیروانی» مشهور به «ابن جزّار» در سال 320 هجری قمری

«ابوجعفر احمد بن ابراهیم قیروانی» مشهور به «ابن جزّار» از پزشکان نامدار مغرب در سال 320 هجری قمری متولد شد. ابن جزّار طب را ابتدا نزد پدر و عمویش فراگرفت و پس از سالها تجربه و دانش اندوزی طبیبی حاذق شد. او بیش از 70 سال از عمر طولانی خود را به قناعت و گوشه نشینی گذراند و برخلاف پزشکان آن دوره با وابستگی حکومتی انس و الفتی نیافت. در منابع ثبت شده است که ابن جزّار درمانگاهی برای مداوای بیماران دایر کرده بود و رایگان طبابت می‌کرد. از آثار ابن جزّار «زاو المسافر، الاعتماد و التعریف بصحیح التاریخ» را می‌توان برشمرد.

درگذشت «برهان الدین ابوالفتح علی مَطَّرِزِی» فقیه و ادیب در سال 610 هجری قمری

«برهان الدین ابوالفتح علی مَطَّرِزِی» فقیه و ادیب و لغت شناس ایرانی در سال 610 هجری قمری در خوارزم بدرود حیات گفت. ازدوران تحصیل او چندان اطلاعی در دست نیست اما به یقین می‌توان گفت که از جمله شاگردان جاوید الله زُخْشَرِی و جانشین او درامتردیس بود. مَطَّرِزِی از ادیبان نامی و مشاهیر لغت بشمار می‌رفت و آثاری چند در زمینه های شعر و لغت از خود بجای گذاشته است. کتاب مختصر، المغرب فی لَعَقَ الفقیه و الايضاح فی شرح مقامات الخریری از آثار ارزشمند مَطَّرِزِی بشمار می‌رود.

درگذشت «محمد بن احمد بن علی فاکهی مکی» در سال 922 هجری قمری

«محمد بن احمد بن علی فاکهی مکی» در سال 922 هجری قمری در 69 سالگی درگذشت. وی از علمای حنبلی مذهب مکه بود و در مدت تحصیل فقه مذاهب چهارگانه را مطالعه کرده بود. فاکهی سالهای متمادی در سرزمین هند بسر برد. او تألیف متعدد و ارزشمندی دارد که از آن میان تفسیر آیه الکرسی را میتوان نام برد. همچنین نورالابصار فی شرح مختصر الانوار از دیگر کتابهای فاکهی است.

درگذشت دکتر مهدی درخشان استاد زبان و ادبیات فارسی در 1372 هجری شمسی

شادروان دکتر مهدی درخشان استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران در 1372 هجری شمسی در گذشت. او در تهران متولد شد و مدتها در دانشگاه آنکارا به تحقیق و تدریس مشغول بود. از مرحوم درخشان آثار ارزنده‌ای چون تصحیح دیوان اشعار کسایی، تفسیر جزء سی ام قرآن مجید و جواهر القرآن باقی است.

در گذشت ژان باتیست فوریه ریاضیدان و فیزیکدان فرانسوی در سال 1830 میلادی

ژان باتیست فوریه ریاضیدان و فیزیکدان فرانسوی پس از 62 زندگی در سال 1830 میلادی در گذشت. او کار خود را با معلمی آغاز کرد و بعد از سالها تجربه به سمت استادی ریاضی در مدرسه پلی کلینیک پاریس نایل آمد. برجسته ترین فعالیت علمی فوریه عره نظریه ریاضی هدایت حرارت است. که با رائه آن مرحله مهمی در تاریخ ریاضیات محض و ریاضیات کاربردی آغاز شد.

ضمیمه شدن سرزمین هندوراس به متصرفات اسپانیا در سال 1502 میلادی

سرزمین هندوراس از کشورهای کنونی امریکای جنوبی در سال 1502 میلادی ضمیمه متصرفات اسپانیا شد. هندوراس تا پیش از این تاریخ مرکز تمدن قوم «مایا» بود که این قوم به یکباره نابود شد، در اوایل قرن نوزدهم میلادی بعلت نابسامانی اوضاع داخلی کشور اسپانیا سرزمین هندوراس نیز مانند اکثر مستعمرات امریکای مرکزی مستقل شد. هندوراس با کشورهای گواتمالا، السالوادور، و نیکاراگوآ همسایه است.

مشاهده شدن بلندترین گردباد دریایی جهان در سواحل استرالیا در سال 1898 میلادی

بلندترین گردباد دریایی جهان در سال 1898 میلادی در سواحل استرالیا مشاهده شد این گرد باد که آب را بصورت فواره های عظیم به هوا برد حدود 528 متر ارتفاع داشت و قطر آن به 3 متر می‌رسید.

امضای قرار داد تاریخی سایکس – پیکو در سال 1916 میلادی

قرار داد تاریخی سایکس – پیکو بین نمایندگان بریتانیا و جمهوری فرانسه در سال 1916 میلادی به امضا رسید. به موجب این قرار داد دولتهای انگلیس و فرانسه کشورهای عربی را میان خود تقسیم و سرزمین فلسطین را از این مجموعه جدا کردند تا از طریق دستگاه بین المللی اداره شود. واین توطئه حساب شده سر انجام به اشغال سر زمین فلسطین و تشکیل دولتی صهیونیستی در آن منطقه منجر شد.

